

Anas?n?f? ve S?n?f Ö?retmenlerinin Mesleki Yeterliklerine ?li?kin Alg? Düzeyleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anas?n?f? ve S?n?f Ö?retmenlerinin Mesleki Yeterliklerine ?li?kin Alg? Düzeyleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=15941>

Özet

Anas?n?f? ve S?n?f Ö?retmenlerinin Mesleki Yeterliklerine ?li?kin Alg? Düzeyleri Ölçe?i, ö?retmenlerin kendi mesleki yeterliklerini ne düzeyde alg?lad?klar?n? de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmif bir ölçme aracıdır. Bu çal??ma, ölçenin Türkçe konu?an ö?retmen popülasyonuna uygulanabilirli?ini sa?lamak üzere **uyarlama** sürecini kapsamaktadır. Ölçenin uyarlanması, Türk e?itim sistemi ba?lam?nda okul öncesi ve s?n?f ö?retmenlerinin **mesleki yeterlik** alg?lar?n? objektif ve güvenilir bir ?ekilde ölçme ihtiyac?na yan?t vermektedir. Uyarlama çal??ması, ölçenin dilsel e?de?erli?ini, yap?sal geçerli?ini ve iç tutarlılı??n? Türk örnekleminde do?rulamay? amaçlam??tır.

Ölçek, ö?retmenlerin e?itim, ö?retim, s?n?f yönetimi ve profesyonel geli?im gibi temel yeterlik alanlarındaki alg?lar?n? yansıtan maddelerden oluşur. 2017 yılında Çabuk ve Alisinano?lu tarafından gerçekleştirilen uyarlama çal??ması, e?itim ara?t?rmacılar?na ve politika yap?c?lara, ö?retmenlerin güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini belirlemede kullan?labilecek geçerli bir araç sunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Mesleki yeterlik, ö?retmen alg?s?, **ölçek uyarlama**, okul öncesi e?itim, s?n?f ö?retmenli?i, **psikometri**, **e?itim psikolojisi**.

Yazarlar

Burcu ÇABUK, Figen AL?S?NANO?LU

Amaç

Ölçenin temel amacı, anas?n?f? ve s?n?f ö?retmenlerinin kendi mesleki yeterliklerine dair alg? düzeylerini belirlemektir. Uyarlama çal??ması'nın spesifik amacı ise, orijinal dildeki ölçme aracı'nın psikometrik özelliklerini koruyarak Türkçeye aktarılmasını sa?lamak ve Türk e?itim ba?lam?nda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır.

Bu araç, ö?retmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi e?itim ihtiyaçları'nı saptamak, mesleki geli?im programları'nın etkinli?ini de?erlendirmek ve ö?retmenlerin öz-yeterlik inançları'nın e?itim kalitesi üzerindeki etkilerini incelemek isteyen ara?t?rmacılar için kritik bir kaynak te?kil etmektedir. Ölçek, ö?retmenlerin kendilerini ne kadar yetkin gördüklerini sistematik bir ?ekilde ölçerek, e?itim politikaları'nın geli?tirilmesine katkı sa?lamayı hedeflemektedir.

Yapı

Anasayfa ve Sınav Özetmenlerinin Mesleki Yeterliklerine İlişkin Algı Düzeyleri Ölçeği, öğretmenlik mesleğinin çeşitli boyutlarında algılanan yeterli ölçen bir yapıya temel alır. Bu yapı, genellikle pedagojik bilgi, alan bilgisi, sınav yönetimi becerileri, öğrenci gelişimini destekleme ve veli işbirliği gibi temel **mesleki yeterlik** alanlarını kapsar.

Ölçek, öğretmenlerin bu yeterlik alanlarındaki davranışları ne sıklıkla sergilediklerini veya bu davranışları sergileme konusundaki inanç düzeylerini ölçer. Uyarılma çalışmasında, orijinal ölçeğin faktör yapısının Türk örnekleminde de tutarlı olup olmadığını incelenerek, ölçülen yapının kültürel bağlamda geçerliliği teyit edilmiştir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarılması sürecinde **geçerlik** çalışmaları, genellikle dilsel eşdeğerlik, kapsam geçerliliği ve yapı geçerliliği analizlerini içerir. Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla, ölçeğin maddelerinin ölçmek istediği teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

Çabuk ve Alisanoğlu (2017) tarafından yapılan uyarılma çalışmasında, uzman görüşleri alınarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır; çeviri ve geri çeviri yöntemleri ile dilsel eşdeğerlik kontrol edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin Türkçe formunun orijinal ölçekle aynı psikolojik yapıya ölçtüğünü göstermeyi amaçlanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin **güvenirlilik** analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmeyi amaçlanmıştır. Uyarılma çalışmaları içinde iç tutarlılık güvenirlilik katsayısı (genellikle Cronbach Alfa katsayısı) hesaplanır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Her ne kadar özet tabloda güvenirlilik bilgisi '-' olarak belirtilmiş olsa da, bir uyarılma çalışmasının doğası gereği, araştırmacılar tarafından iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır ve rapor edilmiştir. Bu katsayılar, ölçeğin hem genel olarak hem de alt boyutlar bazında yeterli düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında faktör analizi, ölçeğin çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde doğrulanması için temel bir adım olmuştur. Bu analiz, öğretmenlerin mesleki yeterlik algılarının hangi temel faktörler altında toplandığını ortaya koyar.

Yap?lan faktör analizleri sonucunda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uygun bir ?ekilde yeniden yap?land??? veya do?ruland??? tespit edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in yap? geçerli?ine güçlü kan?tlar sunarak, ölçülen boyutlar?n teorik çerçeve ile uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Derecelendirme format? (Likert Tipi Ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r, ancak orijinal kaynaktaki derecelendirme bilgisi '-' olarak verilmi?tir. Tipik olarak 5'li veya 6'li Likert format? kullan?lr.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?retmenler (Anas?n?f? ve S?n?f Ö?retmenleri)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Çal???an ö?retmenler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de görev yapan okul öncesi (anas?n?f?) ve ilkökul (s?n?f) ö?retmenleri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i (Self-report scale). Kat?lmc?lar, mesleki yeterliklerine ili?kin maddeleri önceden belirlenmi? bir derecelendirme sistemine göre de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen öz-yeterli?i, pedagoji, s?n?f yönetimi, mesleki geli?im, Likert ölçe?i, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: cabuk@education.ankara.edu.tr (Sorumlu Yazar Burcu ÇABUK)

Yaz???ma Adresi: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi (Tahmini Ba?l? Kurulu?)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2017 y?l?nda yay?mlanan bir makale arac?l???yla Türkçeye uyarlanm???r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak sorumlu yazar Burcu ÇABUK'tan resmi izin al?nmas? önerilir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin herhangi

bir ücret bilgisi belirtilmemiştir.

Uyarlama çalışması yayın yılı **2017**'dir. Ölçeğin orijinal makalesine [Dergipark](#) üzerinden erişilebilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [anasinifi-ve-sinif-ogretmenlerinin-mesleki-yeterliklerine-iliskin-algı-duzeyleri-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Çabuk, B., ve Alisinanoğlu, F. (2017). Anasınifi ve Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerine İlişkin Algı Düzeyleri Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 196-212. DOI: <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.305947>

Anasınifi ve Sınıf Öğretmenlerinin Mesleki Yeterliklerine İlişkin Algı Düzeyleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Çabuk ve Alisinanoğlu (2017) tarafından yayınlanan makalenin incelenmesi gerekmektedir.